

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΤΡΩΝ

Β. Α. Γερμανύ

Ἐπιγράμματα
μαζὰ τῆν

Ἐπιγράμματα

Ἐπιγράμματα Παναχαϊκῆς

Ἐπιγράμματα

Ἐπιγράμματα

Ἐπιγράμματα

Ἐπιγράμματα

Ἐπιγράμματα

Ἐπιγράμματα

591
ΓΡ

8240

091
77
8240

Β. Α. ΓΡΙΜΑΝΗ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΣΙΝ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΝΑΧΑΪΚΟΥ

ΕΝ ΔΙΣ ΠΡΟΣΕΤΕΘΗ

ΚΑΙ Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟ

ΠΑΝΑΧΑΪΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΙΣ ΟΛΥΜΠΙΑΝ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Π. ΜΑΝΤΖΑ

1893

Β. Α. ΓΡΙΜΑΝΗ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΑΝΑΒΑΣΙΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΝΑΧΑΪΚΟΥ

ΕΝ ΑΙΣ ΠΡΟΣΕΤΕΘΗ
ΚΑΙ Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ
ΠΑΝΑΧΑΪΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΙΣ ΟΛΥΜΠΙΑΝ

B. A. Gramani
1893

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Π. ΜΑΝΤΖΑ

—
1893

П. Д. 2839

ΤΩ
ΠΑΝΑΧΑΙΚΩ
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΩ ΣΥΛΛΟΓΩ

Ο ΓΡΑΨΑΣ

ΑΝΑΤΙΘΗΣΙ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ὁ ἄνθρωπος, ἐξερχόμενος τοῦ οἴκου του, πρῶτον μέλημα αὐτοῦ θεωρεῖ τὴν γνῶσιν τῶν πέριξ τόπων, τὰς βιωματικὰς καὶ κοινωνικὰς συνθήκας τῶν γειτόνων του.

Ἡ ἐν μεγαλογραφία ἐξέλιξις τῶν γνῶσεων ἐν τῇ φιλολογοῖα παρουσιάζεται ὑπὸ τὸ ὄνομα περιγραφῆς καὶ ἠθογραφίας. Ἐν εὐρυτέρῳ δὲ κύκλῳ ἐπεκτεινομένη φέρει τὸ ἔνδυμα τῆς περιηγήσεως.

Ἡ μυθιστορία ἐπὶ τῶν ἡμερῶν σημεῖοι μεγίστας προόδους, εἰς χιλιάδας δὲ ἀριθμοῦνται τὰ κατ' ἔτος προϊόντα αὐτῆς· πλὴν, ἐκτὸς ὀλιγίστων, εἰς ἃ ἀπαντᾷ ὁ ἀναγνώστης ἠθικὰ συμπεράσματα, σκέψεις ἐπὶ τῆς κοινωνίας, ψυχολογικὰς μελέτας καὶ ποικίλιαν αἰσθημάτων συγκρομένων. ἤρωας δὲ παλαιόντας πρὸς ἐπικράτησιν τῆς ιδέας τῶν, τὰ ἄλλα χαρακτηρίζει ἀτελείτης, ἀνοῦσιος, ἐπουσιώδης, ταπεινῆ, ἀπεραντολογία ἐρωτικῶν ἀηδιῶν, δι' ἃς αἰσχύνεται ἐνίοτε αὐτὸς ὁ ἀναγνώσκων διὰ λογαριασμὸν τοῦ συγγραφέως, ὅστις ἀποβλέπων μᾶλλον εἰς τὴν ἐξόγκωσιν τῆς συγγραφῆς του διὰ ἀσυναρτήτου ὕλης, εἰς τὴν εἰσπραξίν πλειοτέρου χρήματος, καταντᾷ ἐπὶ τέλους ἀηδῆς ἢ μὴ μισητός.

Ἡ σημερινή φιλολογία, ἐννόησα τὸ ἄσκοπον τῶν μυθιστορικῶν αὐτῶν τερατολογημάτων, συνδυαζομένων πρὸς ἀπιθανότητας, μονομαχίας, ραδιουργίας, ἐρωτικὰς διαχύσεις, καὶ πρὸς ἄλλα ἐπεισόδια, λαμβάνοντα χώραν μετὰ ξυ ἀγνώστων ἢ μᾶλλον ἰδανικῶν προσώπων, σκαιῶν, εὐγενῶν, ταπεινῶν, ἀπανθρώπων, τυρκανοφρόνων, ἐμπαθῶν, αἰσθηματιῶν, ἰσαγγέλων, διαβόλων καὶ εἰς χώρας ἀγνώστους, ἐπράπη ἀλλοίαν ὁδὸν εἰς τὸ ἔργον της, ἐπιδοθεῖσα εἰς τὴν ἠθογραφίαν, τὴν διηγηματογραφίαν, τὰς περιγραφὰς τοπειῶν, τὴν μελέτην τοῦ βίου μας, καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς διέπεται τὸ κοινωνικὸν καθεστῶς.

Ὑπὸ τοιοῦτου πνεύματος ὁρμώμενος, πρωτίμησα πάσης ἄλλης ὕλης τὴν περιγραφὴν τοῦ Παναχαϊκοῦ, οὔτινος ἀγνοοῦσι πολλοὶ τὰ θέληγητρα, τὰς τοποθεσίας, καὶ τὰς καλλονὰς του, πεποιθῶς ὅτι οὕτω παρέχω εὐάρεστον ἀνάγνωσμα εἰς τοὺς τιμήσαντάς με διὰ τῆς προσοχῆς των, ὠφέλιμον δὲ καὶ τερπνὴν μελέτην περὶ τῶν πέριξ τῆς πατρίδος μου μερῶν.

A'.

Ἄποστρέφομαι τὰς ἑστυβώδεις πόλεις, ἀποφεύγω τὴν τυρωβώσαν κοινωνίαν. Τέρομαι εἰς τὴν ἡσυχὸν ἐξοχὴν, ἀγαπῶ τὴν σιωπηλὴν μοναξίαν. Ἄδριςτος δύναμις, ἀκατάληπτος, μὲ φέρει πρὸς αὐτάς. Εἶναι αὕτη ἀρετὴ, ἐλάττωμα, μισοπόλιτις, μισανθρώπις, ἐγωισμὸς, ψύχωση, δὲν γνωρίζω. Ἀνάγκη ψυχολογικῆς ἐξετάσεως τῆς φύσεώς μου πρὸς ἐξήγησιν τῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν ὀρέξεων, τῶν σκέψεων, τῶν διαθέσεων μου. Τέλος ἐγὼ προσιμῶ τὴν ὑπαίθριον διαμονὴν τῆς ἐν τοῖς δωματίοις διημερεύσεως, τὸν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν ὕπνον τῆς ὑπὸ τὴν στέγην κατακλίσεως. Εὐρίσκω πλείονα θέλητρα περιπλανώμενος εἰς τὰ ὄρη ἢ διερχόμενος τὰς ἑσθούς τῶν πόλεων. Προκρίνω νὰ ἀνέρωμαι τὰς κορυφὰς, ἀπὸ τοῦ νὰ σύρωμαι εἰς τὰς καμινοφλεγυμένας πεδιάδας. Εἶς τὴν προτίμησιν ταύτην πιστεύω ὅτι θὰ ἔχω φίλους τοὺς ἡμοφρονούντας,

B'.

Ἀληθῶς εἶναι εὐχάριστος, θελκτικὴ, τερπνὴ, διασκεδαστικὴ, διδακτικὴ. ὠφέλιμος ἢ ἀνὰ τὰ ὄρη περιπλάνησις. Ἐκεῖ ἐκτυλίσσεται, ἐν ἀπεράντῳ μεγαλογραφίᾳ, ἢ λεγλοπρεπεστέρᾳ εἰκῶν τῶν καλλονῶν τῆς φύσεως. Ἡ φύσις παρουσιάζεται ἐν ὕλῃ τῇ ποικίλῃ μεγαλοπρεπέῃ

της. Ἐδῶ βράχος ἀπόκρημνος, εἰς ἐρείπιον μεταβληθεὶς, κατὰ τὴν ἐτέραν τῶν κλιτύων του δεικνύει τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ εἰς διάφορα ἐπ' ἄλληλα περὶ αὐτοῦ στρώματα. Ἐκεῖ σὺδενδρος φάραγγ, διήκουσα εἰς ὠρῶν διάστημα, περυσιαίνει τὴν μακρικωτέραν ὄψιν ἀνθῶνος, περιφρουρουμένου ὑπὸ τειχῶν ὑψηλῶν καὶ ἀπορρήτων, τῶν κορυφῶν τῶν ἐτέρωθεν ὄρεων. Μακρύτερον, δάσος γλαυκόν, ποικιλόκορμον, πολυδένδρον, συμπυκνον, ὑψηλῆρον, βαθύσκιον, πολυδρυσον καλύπτει τὰς κλιτύας τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ λευκάζουσι, θάσκοντα, τὰ ποιμνία. Ὀλίγα κήματα καὶ καλλίρρους ρυαὶ κυλίει τὰ ὕδατα μετὰ τοῦ μονοτόνου φλοίσβου, περιπλασιῶν τὰς ἄκρας τῆς ὠραίας περυσινόχρου εἰκόνας τοῦ δάσους. Χωρήσωμεν ἔτι πρὸς Νέον πανόραμα, διάφορον τοῦ πρώτου, παρουσιάζεται. Πέταμοι, κοιλάδες, δάσος, ἄγροι, οἰκίσκοι, κορυφαί, εἰς τὸν ἠρίζοντα ἀφανιζόμενοι, στεφάνη ἐν ἣ ὁ οὐρανὸς μετὰ τῆς γῆς ἐνοῦται. Εἴμεθα εἰς τὴν κορυφὴν. Κετωφερῆς, ἐλικοειδῆς ἀτραπὸς φέρει ἡμᾶς εἰς τὴν θαθεῖαν χαράδραν ἐνθα ἐν μέσῳ πετρωμάτων πελωρίων, καὶ ἐπικρεμαμένων ἀνωθὲν μας παμμεγίστων ὄγκων, ἐτίμιων γὰ καταπέσωσι, θαυμάζομεν τὰς ποικίλας ὄψεις τῆς φύσεως καὶ κατακλιμακωνόμεθα ὑπὸ ἱλιγγος διὰ τὸ παρὰδοξον, καὶ τρόμον ἐμπνέον εἰς τοὺς ὀδοιποροῦντας, τοῦ θαύματος. Πᾶσα ἡ γῆ ἀποκρύπτεται καὶ μόνον ὀλίγον τμήμα τοῦ οὐρανοῦ θόλου γίνεται ὄρατόν. Ἐκ σχιστῆς δὲ πέτρας ἐπὶ τῆς κορυφῆς γρανιτώδους πετρώματος καὶ ὑπὸ τὴν ὑπώρειαν ὑψηλοῦ δασώδους κορυφῆς δροσιώδης καὶ κρυερᾶ πηγὴ ποτίζει διὰ τῶν κρυσταλλίνων ὑδάτων της, ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς σφαίρας ἀναβλυζόντων, τοὺς ἔχοντας ἀνάγκη, κακηκρότας, ὕδα-

πόρους. Σκια, εὐωδία ἐκ παντοίων φυτῶν, αὔρα, καθρό-
της ἀέρος, πρωινή δρόσος, αἰθρία διαυγεστάτη, ἀστέ-
ρες μαρμαίροντες, σεληνόφως σελαγίζων, λυκόφως μει-
διῶν, συμπληροῦσι τὴν ἀπόλυσιν καὶ τὴν ἐντρύφησιν
τοῦ ὁδοιποροῦντος. Ἐδῶ ὑπάρχει ὁ μῖτος τῆς ἐξόδου τῆς
λαβυρινθώδους ταύτης φοβεροῦ τάφρου. Μικρὰ ὁδὸς ὁδη-
γεῖ τὰ θήματά μας ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ βραχώδους ὄγκου
καὶ διὰ μικρᾶς καμπυλότητος ἐξερχόμεθα τῆς ἀσφυκτικῆς
ἐκείνης πμμεγίστης αὐλακός, καὶ ἀναπνεόμεν. Ἐμ-
προσθὲν μας ἐκτείνεται εὐφορωτάτη κοιλάς, γέμουσα παν-
τοειδῶν δημητριακῶν. Ἐκεῖ ἔπποι, βόες, πρόβατα, ἀγε-
λάδες, αἴγες καὶ ἄλλα ζῶα ὑπομονῆς πρότυπα, περιφέ-
ρονται βόσκοντα καὶ ἀφιέμενα εἰς τοὺς ἔρωτάς των, εἰς δὲ
τὸ ἄκρον τῆς κοιλάδος, ἐκεῖ ὅπου ἄρχεται ἀναρριχωμένη
πρὸς τὴν ράχιν, οἴκοι λευκοὶ προφαίνουσι τὴν ὑπαρξίν χω-
ρίου, ἐξωθεν τῶν ὁποίων οἱ μικροὶ παῖδες εὐθύμως περι-
τρέχουσι καὶ ἀνυπομόνως ὁ ἔππος προσδεδεμένος ἀναμένει
τὸν ἀναβάτην, χρεμετίζον καὶ μὲ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας
σκάπτων τὸ ἔδαφος. Ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς λοφοσειρᾶς βλά-
στάνει ἡ ἄμπελος, μαρτύριον τῆς φιλοπονίας τῶν κατοί-
κων, περιφρουρουμένη ὑπὸ χάνδακος, καὶ δενδρυλλίων
παρθένων, τὴν δὲ πρὸς τὰ δεξιὰ ὁ κάτωθεν διερχόμενος
ποταμὸς, μετὰ κρότου παφλάζων, διαβρέχει, ἀποκόπτων
οὕτω τὴν μετὰ τῆς πεδιάδος συγκοινωνίαν διὰ ὑδατώδους
καὶ ἀπειλητικοῦ φραγμοῦ, ὃν τολμηρὸς καὶ γενναῖος θᾶ
εἶναι ἐκείνος ὅστις θὰ λάβῃ τὴν ἀπόφασιν, καταφρονῶν
τῆς δυνάμεώς του, νὰ τὸν ὑπερβῇ. Πέριξ τῆς κοιλάδος
κορυφαὶ κερκτοειδεῖς, πριονοειδεῖς, ὠσειδεῖς ὑψοῦνται, ὡς
γίγαντες, φρουροῦντες τοὺς ἐξοπλουμένους κάτωθεν αὐτῶν

ἐπὶ τῶν πεδιδάων λόφους καὶ βουνούς. Ὡ πόσον εἶναι μεγαλοπρεπές τὸ θέαμα ! Ὅποια συναισθήματα γεννᾷ ! Μόνον ὁ ἐντροφῶν εἰς τὰ τοιαῦτα θεάματα, αἰσθάνεται κατὰ βάθος τὴν ἄπειρον τῆς φύσεως ποικιλίαν καὶ θαυμάζει τὰς μεγαλοπρεπεῖς ταύτας ἐκδηλώσεις τῶν φυσικῶν δυνάμεων.

Γ'.

ὑπὸ τῶν ἐντυπώσεων τούτων καὶ τῶν καλλονῶν ἐλαυνομένος, ἀπεφάσισα τὴν περὶ τὸ Παναχαϊκὸν ὄδοιπορίαν καὶ ἐνταυτῷ ἀνάβασιν. Ἐπῆλθεν ἡ ἑβδομὰς τῆς ἀνωρῆσεώς μου, ἀνέτειλεν ἡ ἡμέρα, ἔφθασεν ἡ στιγμή. Μὲ καρδίαν πλήρη χαρᾶς καὶ μὲ ἀνέκφραστα συναισθήματα ἐγκατέλειψα τὴν πάλιν περὶ τὴν 7ην Μ. Μ. συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀγωγιάτου μου καὶ τοῦ ἵπποζυγίου του. Ἡ ὥρα ἦτο καταλληλοτέρα πάσης ἄλλης. Ὁ ἥλιος ἐγκατέλειπε τὸν οὐράνιον θόλον, βυθιζόμενος εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀποχαιρετῶν τὴν κορυφὴν τοῦ Παναχαϊκοῦ, ἐγὼ δὲ ἀνχώρου τῆς οἰκίας μου φερόμενος πρὸς τὰς ὑπωρείας τοῦ Βοϊδιᾶ φαιδρὸς, ἀπεθαυμάζων τὴν ἐρυθροβαφῆ πλευράν του.

Δ'.

Μετὰ μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας πεζοπορίαν ἐφθάσαμεν εἰς θέσιν περὶ βόλα, διελθόντες πολλοὺς ρυάκας, ἀρδεύοντας τὰς ἀμπέλους καὶ τοὺς κήπους καὶ κινουντας δύο ὑδρομύλους. Ἐκεῖ ἐποιήσαμεν σταθμὸν, ἐδειπνήσαμεν λιτότατα, διὰ πέπνος ἀρτιδρεποῦς, ντοματῶν καὶ οἴνου ἐπίτηδες κομισθέντος μεθ' ἡμῶν, καὶ ἀκολούθως κατεκλίθημεν εἰς τὸ ὑπαιθρον ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ οὐρανῶ παρ

γρηραιᾶν πλάτανον παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Γλαύκου, ἔχοντες ὡς φύλακα τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, τὸν ρόχθον τῶν ρυακίων καὶ τὸ φῶς τῆς φθινοῦσης Σελήνης. Ἡ θέσις αὕτη ὁμοιάζει πρὸς μέγα στάδιον, ὑπὸ ὀρέων περιβαλλόμενον, ἐπὶ τῆς παλαιστρας, τοῦ ὁποίου ὁ ποταμὸς ἀγωνίζεται, κυλίων τὰ ὕδατά του διὰ τῶν ὄχθων καὶ τῶν πετρωδῶν ὄγκων, οὗς ἄλλοτε ἰσχυρὸν ρεῦμα ἐκ θυέλλης χειμῶνος παρχθέν, συμπαρέσυρεν ἐκ τῶν κλιτύων καὶ ἐναπέθεσεν ἐκεῖ ἀκινήτους ἐν μέσῳ τῆς ὁδοῦ του. Ὁ ποταμὸς ἀνωθεν στενοῦται ὑπερβολικῶς, ὑποβαλλόμενος εἰς τὴν σκληρὰν ἀνάγκην τῶν ἐκατέρωθεν τοῦ ροῦ του βραχιδῶν καὶ ἀποτόμων φραγμάτων, ἀτινα ἕνεκα τῆς προαιωνίου πάλης ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀποκόπτονται ὑπὸ τοῦ ρεύματος, φερόμενα πρὸς τὰ κάτω, ἀνοίγοντα οὕτω τὴν ὁδὸν εἰς τὸν ἐλευθερίζοντα καὶ μαινόμενον ἐνίοτε ποταμὸν.

Ε

Ἐγερθέντες περὶ τὴν τρίτην τῆς πρωίας ὥραν ἤρχισαμεν τὴν ἐπὶ τοῦ λόφου Π ρ ι ο λ ί θ ο υ ἀνκρήξησιν διὰ ἐλισσομένης ἀνά πᾶν βῆμα ὁδοῦ παρὰ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, ἔχοντες δεξιόθεν καὶ πρὸς κάτω φοβερὸν θάρχθρον κρημνῶδης εἰς τὸ μέσον τοῦ ὁποίου ἐχάρχζε τὴν ὁδὸν του ὁ κατερχόμενος ποταμὸς. Μετὰ μιᾶς ἀκριβῶς ὥρας πεζοπορίαν, ἐπὶ ἐδάφους γρανιτώδους καὶ πλήρους πελυγῶνων λίθων, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ διάσελον καὶ ἤρξάμεθα καταβαίνοντες, ἐπὶ ὀλίγον διάστημα, Ἐκεῖ μικρὰ ἕκτασις καλλιεργεῖται ὑπὸ Σουλιωτῶν, θλαστάνει δὲ ἡ ἀμπέλους καὶ ὁ σίτος, ἀρδευόμενος ὑπὸ τοῦ ρύακος τοῦ ποταμοῦ. Ἐν αὐτῇ ἀνεπαύθημεν ἐπὶ τινα λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ ἐξηκολούθησαμεν

τὴν πορείαν, ὅποτε αἱ ἀκτίνες τῆς ἡοῦς, διερχόμεναι ἄνωθεν τῶν κεφαλῶν μας, ἐφώτιζον τὴν ὕδὸν μας. Μετὰ πορείαν μιᾶς ὥρας διὰ ὕδου ἀνωφεροῦς καὶ λιθοσπάρτου διαβάαντες καὶ τὸν ρύακα γαιδουροπνίκτην, κατερχόμενον ἐκ τινος χαράδρας, παρὰ τὴν συμβολὴν μετὰ τῆς Λεύκας ἐφθάσαμεν εἰς τὸ χωρίον Σοῦλι, περικυκλούμενον ὑπὸ ἀγρῶν καὶ βραχιδῶν πετρωμάτων. Ἄνωθεν τούτου διαβάαντες ἐκαθήσαμεν ὑπὸ Ἰτέαν, ὅπου πηγὴ κρουερά καὶ διαυγὴ παρὰ τὴν εἰς ἄνω Σοῦλι ἀτραπὸν, χωιζομένην τῶν ἀγρῶν διὰ ἀγρίων δένδρων καὶ ποίνων, ἐπρογευματίσαμεν, ἔχοντες ὡς τράπεζαν τὸ χλοᾶζον ἔδαφος, καὶ σύντροφον τὸν ἤδη ἀνατέλλοντα ἥλιον. Χωρικοὶ δύο ὀπλοφόροι μᾶς ἀντήλλαξαν τὸ σύνθημα κα λ η μ ἔ ρ ι σ μ α, ἔλαβον πληροφορίας περὶ τοῦ σκοποῦ μας, ὃν ἐκ τῶν προτέρων ἐμάντευσαν, καὶ ηὔχθησαν ἡμῖν τὴν ὥ ρ α ν τ ῆ ν κ α λ ῆ ν ἀντὶ τῆς εὐχῆς τῶν τῆς ἐγκαρδίου τῶν προσέφερον εἰ τοὺς δύο τσιγάρων, ὅπερ ὑπὲρ τὸ πρέπον τοὺς ὑπεχρέωσεν ἀναχωρήσαντας κατευχαριστημένους, ἐκ τῆς ὑποχρεωτικῆς φιλοφρονήσεώς μας, καίτοι αὕτη ὑπῆρξεν ἀτελής διότι δὲν συνωδεύετο καὶ ὑπὸ οἴνου, ἐλλείποντος δυστυχῶς ἐκ τῆς φιάλης, ἣτις ὡσεὶ θέλουσα νὰ ὑποχρεώσῃ νὰ πῖωμεν διαρκῶς ὕδωρ, προτιμώτερον τοῦ περιεχομένου της, ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῶν φιλελευθέρων ἀρχῶν καὶ ἐξεκένωσε παρὰ τὴν θέλησίν μας τὸ πολύτιμον ποτόν της καθ' ὕδον. Σταθμὴ ποιήσαντες περὶ τὴν ἡμισεῖαν ὥραν καὶ ἀναπαυθέντες πραγματοποιήσαμεν διὰ τὴν ἀποτομωτέραν ἀνάβασιν ὅλης τῆς ὑδροπρίας μας. Ἐκεῖ ἡ ὕδὸς ἀναρριχᾶται ἐπὶ ἀσβεστιακοῦ πετρώματος κρημνώδους, διὰ τὴν ἀνάβασιν τοῦ ὑποπίπτει γίνεταί χρεῖα νὰ ἀνέλθῃ τις διὰ τῶν ἰδίων ποδῶν ἐπὶ τὴν

ἀσφαλέστερον, καθότι τὰ ζῶα δυσκολεύονται μεγάλως δό-
πταν φέρωσι φορτίον ἐπὶ τῆς ράχεώς των.

Εὐτυχῶς τὸ διάστημα εἶναι μικρὸν καὶ ταχέως ἀνέρ-
χεται τις ἐπὶ τῆς ὀμβλῶς πλέον διηκούσης ὁδοῦ. Καθ’
ὄλην τὴν ἀνάβασιν ἄπασι σχεδὸν ἡ προδιαβαθεῖσα ὁδὸς
καθίσταται ὄρατὴ ἡ πόλις τῶν Πατρῶν, ἡ θάλασσα καὶ ἡ
παρχλία τῆς Αἰτωλίας. Τὸ ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας τῆς ὀμ-
λουμένης πλέον καὶ καταβαινούσης ὁδοῦ μέχρι τοῦ χωρίου
Θάνας διάστημα διήλθομεν εἰς μίαν ὥραν, ἔχοντες ἀρι-
στερόθεν μὲν τὸ σποραδικῶς ἀρχόμενον καὶ κατόπιν συμπι-
κνύμενον δάσος τῶν ἐλατῶν, διῆκον μέχρι τῆς κορυφῆς
τοῦ λόφου, δεξιόθεν δὲ τοὺς ἀγρούς των χωρικῶν, θρί-
θοντας ξηροῦ χόρτου. Εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος
πηγὴ παρὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν, ἀναβλύουσα ψυχρό-
τατον παγετῶδες ὕδωρ, ἀμείθει τοὺς κόπους, ἱκανοποιεῖ
τοὺς ἐπισκέπτας, μετριάζει τὴν δίψαν τῶν φορτηγῶν
ζώων. Μετ’ ὀλίγα λεπτὰ εἴμεθα εἰς τὸ χωρίον Θάνα.

ΣΤ’.

Ἐκεῖ φίλοι Πατρεῖς, διχόμενοι πρὸς ἀναψυχὴν, μᾶς
ὑπεδεχθησαν μετὰ χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ. Διότι ἐν μέσῳ
τῆς ἐρημικῆς ἐκείνης θέσεως ἡ ἐμπάνσις ὕδοιπόρου, ἡ ἐ-
πίσκεψις συμπολίτου, ἡ προσθήκη ἐνὸς ἀκόμη ἀτόμου εἰς
τὸν εὐάριθμον συνοικισμὸν τῶν Πατρῶν, προσωρινὸν, πο-
τελεῖ μέγα γεγονός, πολλὴν δὲ τὴν φαιδρότητα καὶ τὴν
χαρὰν διαχέει. Ἄφου ἐπίσμεν τὸ ἀναπόφευκτον καὶ σύ-
νηθες ποτόν, προσφερόμενον εἰς ὄλην τὴν Ἑλλάδα, τὴν
μασίχην καὶ ἐδρῶσισχμεν τὴν δίψην μας ἐκ τῆς κρου-

ροτάτης καὶ ἀφθόνως ἀναβλυζούσης πηγῆς, μετασχηματιζομένης εἰς πελωρίαν κρήνην, ἧς ὁ κρουνὸς ἀποτελεῖται ἐκ κορμῶν πρίνου ἐγγεγλημένου διὰ πλατείας αὐλακος, τῆς βιομηχανικῆς ἰδιοφυίας τῶν χωρικῶν προϊόν, ἀνεπαύθημεν, μεταδίδοντες τὰς εἰδήσεις μας καὶ τὰς πληροφορίας ἅς μας ἐζήτησαν περὶ τῆς ἐκδρομῆς μας, καὶ ἅς ἀπλήστως κατέπεινον οἱ ξενίζοντες ἡμᾶς, δι' ἔλλειψιν ἄλλου προσπορωτέρου θέματος πρὸς ἐπιτάχυνσιν τῶν ὥρων τῆς ἀέργου ἀναψυχῆς. Εἶπομεν πολλὰ περὶ ὄλων τῶν θεμάτων, ὁπότε μας ἐδόθη ἢ εὐχάριστος εἰδήσις ἧτις δι' ἐμὲ ἦτο καὶ χαρμουνιώτερᾳ ἐορτῇ, ὅτι τὸ γεῦμα ἦτο ἕτοιμον καὶ συνεπῶς νὰ ἐτοιμασθῶμεν νὰ τροχίσωμεν τοὺς ὀδόντας, νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν ὄρεξιν μας, καὶ νὰ ἀρχίσωμεν τοῦ εὐαρέστου ἔργου. Διότι ἴσως εἶναι τὸ μόνον ἔργον τοῦ ὑποίου τις μετ' εὐχαριστήσεως ἐπιλαμβάνεται καὶ εἰς ὃ ἐνθουσιᾶ, ὁ κοιλιόδουλος καὶ ὁ μηδὲν ἄλλο σκεπτόμενος ἢ πῶς νὰ θαρύνῃ τὴν κοιλίαν του καὶ νὰ γλυκύνῃ τὸν λάρυγγά του διὰ ἐδεσμάτων τερψιγαστριῶν καὶ εὐαρέστων τῆ ὄρεξις του.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ γεύματος, ἀποτελουμένου ἐκ ζωμοῦ κρέατος, τυροῦ καὶ πέπονος μετὰ μετρίου οἴνου ἐρρίφθην εἰς ὕπνον νήδυμον, ὅστις ὑπῆρξεν ἐκ τῶν σπανιωτέρων τοῦ βίου ἀπολαύσεων καὶ γλυκύτερος τῶν γλυκυτέρων ἡδονῶν, κατόπιν τοῦ καμάτου καὶ τῆς δροσερῆς αὐρῆς, τῆς καταψυχούσης τὸ σῶμα μου, ὡς τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ καταψύχει τὰ ὑπὸ τῆς φλογερότητος τοῦ ἡλίου καταπεπρημένα πρόβατα.

Z'

Ἠγέρθην τοῦ ὀλιγοῦρου ὕπνου καὶ ἐρέμβάζον ρορῶν τὸν

ἀπαραιτήτων καρῶν. Ἐγένετο ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἕξι δυσ-
πόβλητος εἰς πᾶσαν δὲ ὄραν καὶ ἐν αἰωδήποτε τόπῳ ἐπι-
θυμητὸς εἶναι εἰς κρῖκος, τῶν ἀποτελούντων τὸν ζυγὸν τοῦ
ἀβροδιαίτου πολιτισμοῦ, εἰς ὃν ἀγογγύστως ὑποτασσόμεθα.
Δίφνης μακρόθεν ἐκ τῆς κλιτύος τῆς ὑπερκειμένης κορυφῆς
εἶδον, προχωροῦντα πρὸς τὸ παρᾶπηγμα, νεκρὸν χωρικὸν
ροδόχρουν, ροδόχρουν, μὲ τὴν λευκὴν του φλοκάταν τὸ ἀ-
χώριστον τῆς ὀσφύος του σελάχιον ὄπλοφόρον, τὴν κλι-
τσαν του ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ φιάλην μαύρην ἐν τῇ ἀριστερᾷ
κομίζοντα. Ἦτο ὁ γαλακτοπώλης, κομίζων ἐκ τοῦ ἐκεῖ
θόσκοντος ποιμανίου τὸ ἀνγκυκίον γάλα τῆς παργγελίας
τῶν ξένων. Ἐφθασε μὲ ἐχαίρετίσε διὰ τῆς συνθηείας
αὐτοῦ. — Γ ε ι ᾶ σ α ς — καὶ ἔστη ἀνεκμένων τοὺς ἐντολοδό-
τας του, οἵτινες ἰδόντες αὐτὸν, εὐθύς ἐφθασαν ἐπὶ τόπου.
Παρέδωκεν τὸ γάλα του, δεχθεὶς λίαν ἀφελῶς καὶ ἄνευ
ὑποκριτικῶν περιστροφῶν, τὸ προσφερθὲν παρ' ἐμοῦ ποτή-
ριον οἴνου, εὐχαριστήσας ἐμὲ διὰ ποτηρίου γάλακτος, ὡς
ἀντάλλαγμα τῆς προσφορᾶς μου, ἔλαβε τὸ νόμισμα τοῦ
προϊόντος του καὶ ἀνεχώρησεν ἀφοῦ πρότερον πολλὰς ἑμι-
λίαις ἀντηλλάξαμεν μετ' αὐτοῦ περὶ διαφορῶν τῆς ἡμέ-
ρας καὶ τοῦ ἐπαγγέλματός του—ὡς παρκαίεπω ὡς ἐπου-
σιώδεις. — Μετ' ὀλίγον ἐδόθη τὸ σύνθημα διὰ τὸν περι-
πατον καὶ πάντες ἠγέρθημεν βαδίζοντες πρὸς ἀνατολὰς ἐπὶ
τῆς κλιτύος τοῦ ὄρους μέσον τοῦ δάσους, καθικούσης ὁδοῦ,
πρὸς τὴν ὠραίαν τοποθεσίαν τοῦ Δεδούση καλουμένην ἐπὶ
τῆς κερυφογραμμῆς κατερχόμενου λόφου περὶ τὰ πέντε
λεπτά τῆς ὥρας ἀπέχουσαν.

III'.

Ἡ θέσις Δουδούση εἶναι ἡ λαμπροτέρα καὶ ρομαντικωτέρα τοῦ χωρίου. Πρὸς νότον ἐκτυλίσσονται κλιμακῶδὸν λοφοσειραὶ, εἰς πεντάωρον ἀπόστασιν φθάνουσαι, μέχρι τῶν κορυφῶν τῶν Ἀροαρίων καὶ τοῦ Ἐρυμάνθου, δεσποζόντων τούτων καὶ ὑπερῆρᾶνος ἐγειρόντων τὴν ἀπόκρημνον καὶ ἀποψιλωμένην κατάξηρον κερκλήν των. Τινὲς τῶν λόφων εἰσὶν κατάφυτοι, στενάζοντες ὑπὸ τὸ φύλλωμα τοῦ δάσους, ἄλλοι δὲ προθύμως παρέχουσι τὸ ἔδαφός των εἰς τὴν ἀξίνην καὶ τὸ ἄροτρον τοῦ γεωργοῦ, μεταβαλλόμενοι εἰς χλοερυὸς λειμῶνας καὶ μετὰ, εἰς χρυσίζοντας ἀλωνὰς εὐρυτάτους, ἀπὸ τὸ καλύπτρον αὐτοῦ ξηρὸν χόρτον. Δεξιόθεν κλιτύς τοῦ λόφου δενδρσκηπῆς κατέρχεται μέχρι μικροῦ χειμάρρου, σχηματιζομένου ἐκ τοῦ πηγῶν τῆς Θάνας, ὁποῦθεν πάλιν ἀνυψοῦται ἐτέρα ἐλαττοσκηπῆς ἀνωφέρεια ἀποκρύπτουσα τὴν περικίτρω δίσδυσιν τοῦ ὀφθαλμοῦ. Ἀριστερόθεν ἡ αὐτὴ εἰκὼν ὑπὸ ποικιλωτέρων ὄσιν. Ὅπισθεν ἀνωφερῆς βατὴ ὁδὸς δασώδης, διήκουσα μέχρις τῆς ὑψηλῆς κορυφῆς του. Δυστυχῶς ἐλλεῖπει τὸ ὕδωρ, καίτοι τὸ δάσος πυκνοῦται ὥστε καθίσταται ἀδιάβατον, καὶ ἡ σκιά ἐξαπλόνει τὸ κράτος τῆς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. Προχωρήσαντες ὀλίγον πρὸς τὰ κάτω εὐρέθημεν πρὸ κοιλάδος, ἐγκαρσίως τῆς ὁδοῦ διευθυνομένης, ἣν ἀκολουθήσαντες ἐφθάσαμεν πρὸ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος χειμάρρου, ὃν διερχόμενοι, εὐρέθημεν πρὸ γηραιᾶς πλατάνου, διμετρον τὴν διάμετρον, ὑπὸ τὰς ρίζας τῆς ὁποίας πηγὴ ἐκχέει τὸν γευστικώτατον, δροσερώτατον καὶ χωνευτικώτατον ὄλων τῶν ἄλλων ὑδάτων, θησαυρὸν τῆς. Ἐκεῖ ἡ φιλοκονίχ

τῶν χωρικῶν ἕδρυσεν μικρὸν βιομηχανικὸν κατάστημα ξυ-
λουργίας, τοποθετήσασα πρὶονα ὑδροκίνητον, περισυλλέ-
ξασα ἐπιτηδείως τὰ κατερχόμενα ἐκ τοῦ ὄρους ὕδατα,
καὶ παράγουσα ἐκ τῶν κορμῶν σανίδας καὶ οἰκοδομησί-
μον ξυλείαν, καταναλισκομένην ἀπὸ τοὺς πέριξ συνοικι-
σμούς. Ἐπίσθεν ἐκ τοῦ ὕδατος, ἐπεσκοπήσαμεν τὴν λει-
τουργίαν τοῦ πρὶονος καὶ τῶν ἄλλων ἐξαρτημάτων τοῦ
βιομηχανικοῦ ξηλίνου παραπήγματος καὶ ἀνήλθομεν οὕτω,
μικρὸν ὑδεύσαντες κύκλον, πρὸς τὴν πηγὴν τῆς Θάνας
ὅπου τὸ δῆλι ἀνέμενον ὑμᾶς κεκοπιαχότας καὶ μὲ νέαν
τὴν ὄρεξιν, δαπανήσαντες ὑπὲρ τὴν μίαν καὶ πλέον ὥραν.

ὦ! πόσον εἶναι εὐχάριστος ὁ μέσον τοῦ δάσους καὶ
τῶν ρυάκων περίπτερος ἐκεῖνος, ποικίλων ἀνὰ πᾶν βῆμα!
Δένδρα ἑκατοντούτιδα, κλάτanos πεντακοσιόχρονος, λίθοι
ἀποσπασθέντες, κρήνη δικυγεστάτη, κορμοὶ ἐκριζωθέντες
καὶ χαμαὶ ἀναπαυόμενοι, ἀφοῦ ἐπὶ ἑκατοντάδα ἐτῶν καὶ
πλέον ἐβασίλευσαν ἐπὶ τῶν ἄλλων συναδέλφων των, θρά-
χοι ἀποτομώτατοι, σχεδὸν κάθετοι, ἀποκοπέντες ὑπὸ τῶν
ὑδάτων καὶ ὄλονέν μεταβάλλοντες τὸ σχῆμα των. Λιθώ-
ματα ἀσβεστικά καὶ πυριτικά ἀναμιξ, ἀποδίδοντα ὠραι-
στάτους ἐρυθροὺς καὶ μελανοὺς πυρολίθους, χρησιμωτάτους
διὰ τὴν γέννεσιν τοῦ πυρός, ὅποταν οἱ διάδοχοι αὐτῶν,
τὰ πυρεῖα, σπανίζουσι. Ἄρμονία ρυάκος, πτηνῶν καὶ αὐ-
ρης, συμφωνία μορμύρου, ἄσματος καὶ ψιθύρου ἀποτελοῦσι
τὴν μόνην θερμῶδη διακοπὴν τῆς σιγῆς.

Πανταχοῦ ἀποκαλύπτεται ἡ μεγαλοπρέπεια, ἡ ποικι-
λία, τὸ ἐπιβάλλον κινεῶντα τὸν ἄνθρωπον εἰς θαυμασμὸν,
συναισθανόμενον τὴν μικρότητά του ἀπέναντι τῆς περικυ-
κλῶσης αὐτὸν φύσεως.

Ἐδείκνυσα ἐκτιμήθην μὲ τὰς ὑψηλὰς ταύτας ἰδέας, τοὺς ρεμβώδους αὐτοὺς στοχασμοὺς, μὲ τοὺς ὠραίους στοχασμοὺς.

.....

Ἠγέρθην τὴν πρωΐαν καὶ ἐν ἡσυχίᾳ σώματός καὶ πνεύματος ἐκάθησα ὑπὸ τινα ἐλάχιστην πρὸς πλάνησιν τοῦ βλέματός μου πρὸς ἐπισκόπησιν τῶν πέριξ. Ὅποιον θέαμα εἶα μαγεῖα, εἶα ἀπόλαυσις αἰσθήσεων καὶ πνεύματος!

Ἐὰν οἱ θεολογοῦντες, προσπαθεῦντες διὰ τῆς διανοίας νὰ εἰκονίσωσι τὸν οὐράνιον παράδεισον, ἔστρεφον κάτω τὰ βλέμματα, ἀμέσως ἤθελον λύσει τὸ δύσλυτον πρόβλημα των. Ἐὰν ὄριζον τὸν παράδεισόν των διὰ τῶν ἐξῆς Σκια καὶ δάση, ψιθυροὺς καὶ κελάδημα, μύρμιρος καὶ ρύαξ, ὄροι καὶ κοιλάδες, βράχοι καὶ ἀγροὶ, ποίμνια καὶ χλόη, κρημνοὶ καὶ ὄροπέδιχα, αἰθρία καὶ ἀστέρες, αὐρὴ καὶ δρόσος, ἐρημία καὶ θόμβος, σιγὴ καὶ ὑλακαὶ, θελαίμαχτα καὶ κρωγμοὶ, μονοτονία καὶ ρεμβασμὸς, μελαγχολία καὶ φαιδρότης, εὐθυμία καὶ ὄρεξις, βίος ἀμέριμνος καὶ εὐάρεστος κόπος, ἐργασία ἀσυνήθης καὶ περιπλάνησις πανήμερος, ὑπνος γλυκὺς καὶ ἀνάπαυσις λυσιπνοῦς, διηνεκὴ ὁμιλία καὶ ψύχραμος συζήτησις, ἀπόλαυσις τῆς φύσεως καὶ ἐξοικείωσις πρὸς αὐτήν, δίαιτα κατὰ φύσιν καὶ ἀπαλλαγὴ τῶν κοινωνικῶν ἀξιώσεων θεβαίως ἤθελον ἀνεπαισθήτως ἔχουσι λελυμένον τὸ ζήτημά των, ὅτι ἔπειθαι δὲ καὶ τὸ δυσπιστότερον τῶν σκληροτραχήλων πλασμάτων νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅπως

νη μέτοχος τῆς μακαρίας ταύτης αἰωνίου ἀπολαύσεως.
Ἄλλὰ δὲν θὰ ἤρουν ἴσως ταῦτα διότι ἀπαιτεῖται καὶ
αἰσθητὸς καρδιά ἵνα δοκιμάσῃ ὅλην αὐτὴν τὴν ἀπερι-
όρατον ἐπιτερεπῆ τῆς φύσεως εἰκόνα καὶ τῶν θεληγῆτρων
αὐτῆς.

Πλὴν ταῦτα ἴσως θὰ φανῶσι πρᾶξομα πολλῶν δὲ θὰ
ροκαλέσωσι τὸ μειδιάμα· ἄλλ' ἐγὼ ἀδιαφορῶν πρὸς αὐ-
τὸς καὶ, ἐξερχόμενος τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ σκέψεων μὲ
λευθέραν τὴν συνείδησιν, προχωρῶ εἰς τὸ ἔργον μου καὶ ἐ-
ομιάζομαι διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ κυρίου Παναχαικοῦ ἀνά-
κασιν μου.

■.

Προμηθευθεῖς τὰ χρειώδη, ἐρσιδιασθεῖς τῶν ἀπαιτουμέ-
ων πληροφοριῶν καὶ συμπρακταῶν δ' οὐ συντρόφους ἐπε-
είρησα τὴν ἀνοδίαν μου. Ἡ ἄγρουσα εἰς τὴν κορυφὴν
θὸς θαίνει ἀναντη καὶ δύσβατος ἐκτείνεται δὲ ἐπὶ διω-
ν καὶ διευθύνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸς Ἄνατολάς·
ρουσα πρὸς νότον μικροῦς λόφους πρὸς Βορρᾶν δὲ τὴν
ονόλιθον σχεδὸν πέτρην τοῦ Βαϊδιᾶ χωρίζομένην ἀπ' αὐτοῦ
τὰ θαλεῖας χαράδρας, ἐν ἧ πρὸς ἀνθρώπου δὲν ἐπέκτησεν
γρίμια δὲ σκᾶπτουσι τὰς φωλεὰς των. Μετὰ μίαν ὥραν
ιελθόντες τὸ κατώτερον δάσος, ἐφθάσαμεν εἰς τόπον ζηρὸν
κι πετρώδι ἐξ οὗ μετὰ ἡμίσεων ὥρα ἐφθάσαμεν πρὸ συν-
ετριμμένου βραχιδου πετρώματος, ἐξ οὗ διὰ τῶν χασιμά-
ων ἐξέρχεται ἄφρονον καὶ ψυχρότατον ὕδωρ δισχετευό-
ένον εἰς κρήνην «Βρῦσι τοῦ Στούπη» καλουμένην. Φι-
όντες καὶ πίνοντες μετὰ μικρᾶν ἀνάπαυσιν ἐχωρήσαμεν

πρὸς τὸν σκοπὸν. Ἐνταῦθα, παρακάμψαντες μικρὰν κορυφὴν γέμουσαν ἀκκινῶν, ἐλάβομεν διεύθυνσιν πρὸς βορρᾶ καὶ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν εἴμεθα εἰς τὴν κορυφὴν Πρασσῦδι.

Μέγα πανόραμα μεγαλσπρεπές, θαυμάσιον ἐξετείνετο ἐμπροσθέν μας. Ἡ πόλις ἔκειτο πρὸ τῶν ποδῶν μας, ὁ λιμὴν αἰ ἐξοχαί, ὁ κόλπος διεγράφετο ἀπωτέρω. Μακρὰν ἐρᾶνετο τὸ Μεσολόγγιον ἢ νῆσος Αἰτωλικοῦ αἰ Ἐχινάδες, Ἄραξος, ὁ Ἀχελῷος, ἡ Κατοχή, ἡ πεδιάς τοῦ Αἰγίου μετὰ τοῦ διχοχίζοντος αὐτὴν ποταμοῦ, ὁ Παρνασσὸς τῆς Τριζόνας, ἡ Ναύπκκτος καὶ τινὰ ὄρη τῆς Κορίνθου ἢ Ἀχαΐα, ὀλόκληρος ἡ πεδιάς αὐτῆς, τινὰ χωρία ἐν μέσῳ τῶν ἀγρῶν λευκάζοντα, καὶ μέρος τῆς πεδιάδος τῆς Ἡλείας ἐχούσης τὴν ὄψιν ἀπαράντου θαλάσσης συγκεομένη πρὸς τὸν ὀρίζοντα. Τὰ ὄρη τῶν Καλαβρύτων αἰ περιοχαὶ τοῦ Σπηλαίου τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Λαύρας τῆς Κερπινῆς καὶ πολλῶν ἄλλων μερῶν, ἄτινα μόνον τέλειος γεωγράφος ἠδύνατο νὰ περιγράψῃ.

Τὸ θέαμα τὸ ἐκτυλισσόμενον ἐκνωποίησεν τοὺς κόπους καὶ ἔθεσεν εἰς πλήρη δρᾶσιν τὴν ὄρεξιν μας, ἥτις ἤρξατο διαμαρτυρουμένη κατὰ τοῦ ταξιδίου μας. Τὸ αἶτεον τοῦτο ἠνάγκασεν ἡμᾶς νὰ σπεύσωμεν τὴν ἐπάνοδον καὶ ταχύνωμεν τὸ βῆμα κατὰ τὴν κατάβασιν ἥτις διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ διεπεραίωσεν ἡμᾶς εἰς τὸ ὄρητῆριόν μας μετὰ πάροδοι ὥρας. Ἐποίησαμεν τὰς συνήθεις ἐνασχολήσεις καὶ ἀνεπαύθημεν.

Ἡ ἀνάβασις αὕτη ἦτο ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ἐκδρομῶν μας. Κατὰ τὰς ἄλλας ἡμέρας ἐπεσιέφθημεν καὶ τὰ ὑπερτὴν ὥραν ἀπέχοντα χωρία Μίρρα, Βετέικα Μύλους, Ζούμπάταν καὶ ἄλλας τοποθεσίας ἀφ' ὧν ἡ ἀποψὶς τῶν πέρι εὐχρεστεῖ τοὺς ὀφθαλμούς.

Τὴν πρωίαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ ἀσχολίαι μας περιστρέφοντο εἰς τὴν προμήθειαν τῶν τροφίμων, εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῶν διὰ τῆς μαγειρικῆς ἣτις εἶχε στήσει τὸ ἐργαστήριόν της μεθ' ὧλων τῶν ἐξαρτημάτων εἰς τὸ ὑπαίθριον, ὡσεὶ σνενοχωρουμένη καὶ αὐτὴ, ἐγκλειομένη ἐντὸς τῶν τειχῶν.

Τὴν προτελευταίαν τῆς ἀναχωρήσεώς μας νύφῃ ἀπειλητικὰ καὶ ἀνεμὸς σφοδρὸς ἀνυσήκει ἡμᾶς, μὴ ἐπιτρέπων οὔτε τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς μαγειρικῆς μου τέχνης, ἣν ἀρτίως καὶ ἐπὶ τῆς θέσεως ἐκείνης ἠρξάμην μανθάνων. Τὸ ἐσπέραις ὄλα ἐκεῖνα τὰ ὀμβριοφόρα νύφη συνήχθησαν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς μας, ἐν τῷ ἄμα δὲ κρουνοὶ ὑδάτων μᾶς περιέλουον. Τὸ ξύλινον περὶ πηγάδι ἀδυνατοῦν νὰ ἀνθίξῃ εἰς τὴν ὕμνην τοῦ πενταγῶντος ὀμβρου διέρρουον πενταγῶθεν, τὸ δὲ ἔδαφος τοῦ τε δώματος καὶ ὅλης τῆς ἄλλης ἐκτάσεως κατέκλυσαν τὰ ὕδατα. Ὁ κατακλυσμὸς δὲν θὰ εἶχε μείζονα ὀρηκτικότηα. Ὁ Βορρᾶς ἐμυκάτο, αἱ ἀστραπαὶ διεδέχοντα ἀλλήλαις, αἱ θρονταὶ ἐπλατόγουν, τὸ ὕδωρ κατέπιπτε ἄφρονον καὶ τὸ πᾶν πλημμυρὶς ἐκάλυπτε. Μὴ δυνάμενοι νὰ ἀντισταθῶμεν κατὰ τῆς μηχανῆς τῶν στοιχείων κατερύγομεν εἰς τὸν πλακοσκίεπαστον οἶκον τοῦ παντοπώλου διὰ γενικῆς μετοικεσίας καὶ ἐκβαλόντες τὰ ὑγραλέα καὶ ἀποστάζοντα ἐνδύματά μας κατεκλίθημεν παρὰ τὴν λάμπην τῆς πυρᾶς ἐπὶ προχείρων κλινῶν οὗς ὁ αἰκοδεσπότης πάνυ φιλοτίμως μᾶς παρεσκεύασεν.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ καιρὸς ἦτο λαμπρὸς, ἡ δὲ ἀτμοσφαῖρα καθαροτάτη καὶ δροσερά. Περῆλθεν καὶ αὕτη καὶ τῆν ἐπομένην πρωίαν ἀπεχαιρέτησαμεν τοὺς πάντας καὶ τὰ

πάντα καὶ κατήλθωμεν εἰς Περιβόλαν, ὅπου διημερεύσαντες εἰσήλθωμεν τὴν θην εἰς τὴν πόλιν, μὲ τὰς ὠραιοτέρας ἀναμνήσεις, αἵτινες διὰ τοῦ θά μένωσιν ἐντετυπωμένοι ἐν τῇ διανοίᾳ μας.

ΙΑ'.

Ἰδοὺ ἀντὶ ὀλίγων κόπων καὶ διαπάνης μικρᾶς ὑπόσων ἡθρονικῶν καὶ τερψιθύμων ἀπαλεύσεων δυσσευρέτων ἐγενόμην μέτοχος, μὴ δυνάμενος δυστυχῶς νὰ ποιήσω καὶ ἑτέρους κοινωνοὺς αὐτῶν, διὰ τῆς ἀτελοῦς καὶ ψυχρᾶς περιγραφῆς, ἣν περὶ αὐτῶν διὰ νὰ ἀφήσω τοῦλάχιστον αὐτοὺς μὲ εὐχρίστους ἐντυπώσεις.

Ἡ ΕΚΔΡΟΜΗ
ΤΟΥ ΠΑΝΑΧΑΪΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΙΣ ΟΛΥΜΠΙΑΝ

κατὰ τὴν 23 Μαΐου 1893.

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ

— Καλὴν νύκτα—καὶ τὸν ἀποχαιρετισμὸν τοῦτον συνοδεύουσι μὲ τὴν εὐχὴν—καὶ καλὴν ἀντάμωσιν αὔριον εἰς τὸν σταθμὸν—τὰ μέλη τοῦ συλλόγου, ἀπερχόμενα πρὸς ὕπνον ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους. Ἄλλὰ τοῦ ὕπνου; Τὸ γλυκὺ ὄνειρον πραγματοποιούμενον τὴν ἐπιούσαν,—ἢ ἐπίσκεψις τῶν περικλεῶν Ὀλυμπίων—ἀντὶ νὰ θαυκαλιζῇ τὸν ὕπνον των, τὸν ταρασσεὶ καὶ τομζάνησυχεῖ ὁ φόβος μήπως δουλωθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀπελευθερωθῶσιν τὴν στιγμήν καθ' ἣν θὰ βαδίζωσιν οἱ συνάδελφοι Παναχαϊκοὶ πρὸς τὸ τέμενος τῆς Ὀλυμπίας, ὁ δὲ πόθος μείνη καὶ πάλιν πόθος φλογερός καὶ ἀνεκπλήρωτος, Νωχελῶς ἐν τῷ πελάγει τοῦ κυανόχρου ἀπέιρου ἢ λαμπὰς τῆς νυκτός, θραδυποροῦσα καὶ τὰς νεφέλας ἐνίοτε, περιδινουμένης ὑπὸ τῆς αὔρας, περιβαλλομένη, φωτίζει τὰ θήματα ἐκείνων, αἵτινες μὲ τὰ τῆς πρωίας ποιοῦσι συναντήσεις ἐν τῷ ἐξοχικῷ περιπάτῳ, ἀναπνέοντες τὴν αὔραν καὶ τὸ ἄρωμα τῆς αὔρας.

Δειλιᾶ ἢ σελήνη, καθισταμένη ὡχρότερα εἰς τὰς πρώτας τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου διακοντίσεις. Τὸ φῶς αὐτῶν φωτίζει τὸν δρόμον τῶν λουομένων ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ κλίνῃ καὶ ἠδύπαθῶς ρογγαλιζόντων μακρῶς μέχρι τῆς μεσορρανίσεως σχεδὸν τοῦ φωστῆρος τῆς ἡμέρας.

ΠΡΟ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

Ἀντιστρόφως τῶν διασκορπιζομένων ἀκτίνων συναθροίζονται τὰ μέλη πέριξ τοῦ σταθμοῦ, ἀπὸ ὅλων τῶν ἀκτίνων τῆς πόλεως—τῶν ὁδῶν—συρρέοντα, χειρετώσι μετὰ μειδιάματος, μαρτυροῦντος χαρᾶς ἐνδομύχου αἰσθημα διὰ τὴν συνάδελφον συνάντησιν, πρὸ τοῦ σταθμοῦ σχηματίζονται ὄμιλοι συζητούντες εὐφυολογοῦντες ἐνίοτε, γελῶντες, καὶ διαλυόμενοι πρὸς ἀπαρτισμὸν πυρῆνος εἰς συγκρότησιν ἐτέ-ὀμιλου ἐκ τῶν νέων καταφθανόντων.

Πρώτην φοράν ὄμιλος ἐξ 750 περίπου συγκεντρῶται εἰς ἐν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Παναχαικοῦ καὶ συμπλέκεται πρὸς πανηγυρικὴν ἐκδρομὴν. Τοῦτο κηθιστᾶ τὸ θέαμα πρωτοφανές καὶ τὴν περιέργειαν ἀνυψοῖ εἰς τὸ κατακόρυφον. Εἶνε ὠραῖον τὸ θέαμα, πρωτοφανές καὶ πολλὰς συγκινήσεις προκαλεῖ ὁ πλήρης σφρίγγος, νεάζων ὄμιλος, συμφορούμενος πρὸς τὸ συναθροισθὲν πλῆθος.

Χαρακτηριστικώτατον τοῦ ὄλου τούτου κινουμένου ὄγκου εἶναι ἡ εὐθυμία καὶ τὸ ποικίλον τῆς ἀμφιέσεως, καὶ τῆς ἱλικίας. Ἐκαστος ἐπαναστατεῖ κατὰ τοῦ συρμοῦ διὰ μίαν ἡμέραν καὶ, ἐξερχόμενος τοῦ κύκλου τοῦ ἐθίμου, περιβάλλεται στολὴν ποικίλην, ἰδιότροπον, ἀνάλογον τῆς ὀρέξεώς του, τῆς καλλαισθησίας του καὶ τῆς ἀρεσκείας του, ὡς πρὸς τὸν χρωματισμὸν. Τὸ μαῦρον καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸ

φαιόχρους και τὸ κυανῶν συνδυάζονται. Κόκκινα πύλων
καὶ ψιφίων καὶ ρεπουμπλικῶν καὶ κόκκων ἀποτελεῖ ἐπι-
φάνειαν ἀνθῶνος πολυκνηθοῦς, πολυχρώμου. Ἄλλὰ καὶ ἡ
φυσιογνωμία ἐνὸς ἐκάστου εἰκονίζει τὴν εὐθυμίαν καὶ τὴν
χαρὰν.

Τὸ ὠραῖον φύλον ἀρχεται καταφθίνον καὶ ἀναμιγνύο-
μενον μετὰ τοῦ πλήθους πλέον. Τὰ καλάθια παρακουλου-
θοῦσι τοὺς ὀμίλους, περιέχοντα τὰς ζωοτροφίας καὶ τὰ
λοιπὰ χρειώδη. Τινὲς τῶν ταξειδιωτῶν κρατοῦσι καὶ ὀ-
δηγόν εἰς ἐνδείξιν ἀρχαιολογικῶν γνώσεων κατοχῆς, ἢ ἐ-
πιθυμίας ἀποκτήσεως τοιούτων, ἄλλοι φέρουσιν ἐκ τοῦ ὄ-
μου ἀνηρημένους μεγενθυτικὰς διόπτρας, δεικνύμενοι μᾶλ-
λον θαυμασταὶ τῆς φύσεως ἢ τέχνης. Ὁ ἐξῶθεν τοῦ
σταθμοῦ χώρος εἶναι ὑπερπλήρης, κατὰ μέρη πλῆθους, οὐ-
τινος τὴν πλειονοψηφίαν ἀποτελεῖ τὸ θῆλυ γένος, καθή-
μενον, ροφῶν ὕδωρ, φλυαροῦν, φωνάζον, ἀνησυχοῦν, ἐτοι-
μαζόμενον καὶ διευθετῶν τὰ τοῦ ταξειδίου, χωρὶς, ἐννοεῖ-
ται, νὰ ἐρωτᾷ καὶ ἐνδομύχως ποῖον ἄρα γε θὰ ἔχη σύν-
τροφον ἐν τῷ θαλάσῳ, ἢ ποῖα θέσις θὰ προσφερθῇ πρὸς
αὐτὸ, ἀποστρεφόμενον τὴν τρίτην πρὸς ἐπίδειξιν καὶ με-
γαλοφροσύνην.

Ἡ Μουσικὴ ἀνακρούει ἐμβρατήριον ἐπὶ τῇ ἀφίξει τῆς
σημείας τοῦ Συλλόγου, ἣτις προσελκύει τὰ βλέμματα
πάντων, παρακολουθῶντων τὰς κινήσεις τῆς. Ἐξ αὐτῆς
ἀναμένουσι τὸ σύνθημα τῆς ἀναχωρήσεως. Ἄλλὰ ὁ συρ-
λὸς δὲν φαίνεται οὐδαμῶς. Ἀντὶ τούτου καταφθάνει ὁ κ.
Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου, ὃν ἐκάστος σταματᾷ, ἔχων κᾶτι
ἐν τῷ ἀνακρινώσῳ, κᾶτι τί νὰ τῷ εἴπῃ. Ἐν τῷ μεταξῶ,
ἐκάστος συνδυάζει τὰ τῆς συντροφίας ἀνακινεῖ πρὸς τοὺς

ἄλλους καὶ τὸ σχέδιόν του, ἐκφωνῶν καὶ τὸν κατάλογον τῶν προμηθειῶν του διὰ νὰ προκαλέσῃ ἴσως τὴν ζήλοτυπία τῶν λοιπῶν διὰ τὴν πείραν, ἣν κέκτηται περὶ τὰς προετοιμασίας τῶν λουκουλείων δειπνῶν. Τὰ πνεύματα ὅλω περιιπτάμενα διὰ διαφόρων ὁδῶν εἰς ἓν σημεῖον συναντῶνται καὶ ἐπικάθηνται—εἰς τὴν ἀφίξιν τοῦ συρμού—καπάντων οἱ ὀφθαλμοὶ στρέφονται πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀφίξεως

Ἡ ΕΠΙΒΙΒΑΣΙΣ

Ὁξὺς συριγμὸς συνοδεύει τὴν ἀφίξιν τοῦ συρμού. Ἐκκοσιν ἐν ὄλω θαγόνια μετὰ 2 φορηγῶν σημαιστόλιστι παρατάσσονται ἀκίνητοῦντα ἀναμένοντα τοὺς ἐπιβάτας Ὡς μέλισσαι, ἐκ τοῦ μελισσῶνος ἐξερχόμεναι, ἐπικάθηνται τῶν πέριξ ἀγρῶν, ὀρμῶσιν ἐκ τοῦ κέντρου τῆς συναθροίσεως καὶ ἀναρριχῶνται ἐπὶ τῶν θαγονίων τὰ πλήθη ζητοῦντα νὰ καταλάβωσι θέσιν. Τὸ διὰ τὰς κυρίας προωρισμένον τεμῆμα εὐθὺς πληροῦται, ἐνῶ ἄλλαι τρέχουσιν εἰς ἀναζήτησιν ἐτέρου καὶ ἄλλαι καταφθάνουσιν ἐν σπουδῇ διὰ νὰ προφθάσωσι νὰ ἀνέλθωσιν ὑπερ ἤτο δυνατόν. Ὁ πρόεδρος ἀπὸ ἄκρον εἰς ἄκρον διατρέχων φροντίζει νὰ ἐξοικονομήσῃ τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα ἵνα μηδαὶς ὑπολειφθῇ. Ἡ σημαία τοποθετεῖται, ἡ μουσικὴ ἀνακρούει τὸ ὕμνον, τὰ πάντα γίνονται ἑτοιμα καὶ μόνον ὁ πρόεδρος παραμένει ἔξω ἵνα τελευταῖος ἀνέλθῃ.

Ἡ ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ

Ὁ κώδων ἤχαι τὸ τελευταῖον καὶ ζήτωκραυγαὶ διὰ

κουσιν ὡς κύματα καὶ, ἐνούμενα μετὰ τῶν ἤχων τῆς μουσικῆς, ἐκπνέουσι πέραν τοῦ συρμοῦ, ἀποχαιρετῶντα τοὺς παρισταμένους καὶ τὸ ἐγκώμιον τρόπον τινα τοῦ Πανχαϊκού ἐξαγγέλοντα. Δίδεται τὸ σύνθημα καὶ ὁλόκληρος ἡ ἄλυσσος τῶν πληθοβριθῶν βαγονίων κινεῖται βραδέως, ἐνῶ ἡ μουσικὴ δὲν παύει νὰ ἀνακρούη, εἰς τὸ ἄκρον συσπειρωθεῖσα, τὰ θούρεια. Μεταβαίνουσι ἄρα γε εἰς μάχην, μεταβαίνουσι εἰς κατάληψιν χωρῶν; Οὐδὲν τούτων, μεταβαίνουσι εἰς λατρείαν τῶν ἱερῶν μνημείων, εἰς προσκύνησιν τῆς ἐστίας τοῦ πυρὸς οὕτινος σπινθὴρ ἀνακλαμψας εἶναι ὁ Πανχαϊκός, ἀμυδρὰ εἰκῶν τῶν Ὀλυμπίων τελετῶν. Κινεῖται τὸ ταχύτερον τὸ τραῖνον καὶ, διαλαύνον ἀπνευστὲ τὰς ὠραίας καταφύτους πεδιάδας, φθάνει εἰς Λεχαινά. Εἰς λάτρης τῆς ζωγραφικῆς, ἐνθους πρὸ τῶν γραφικωτάτων τῆς φύσεως τοπειῶν, ἐξ ὧν ἀρκετὰ διδάγματα ἀντλεῖ, τονίζει τὸ θούρειόν του καὶ σύρει τὸν χορὸν ἐν τῷ βαγονίῳ, προκαλῶν τοὺς πάντας ἵνα ἀνελθῶσιν ἐν ᾧ ἐκεῖνος εὐρίσκετο, θεώρων ὅτι μόνον ἐκ τῆς θέσεώς του ἦτο δυνατὴ ἡ ἀντίληψις τῶν ὠραίων ἀπόψεων καὶ σκηνογραφιῶν. Τὴν ἐνδόμυχον δὲ χαρὰν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν του προσπαθεῖ νὰ ἐκφράσῃ πρὸς δύο Γερμανοὺς καὶ, μὴ δυνάμενος, θλίβεται, καὶ διὰ νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ προσφέρει αὐτοῖς τὴν τσίτσαν του νὰ πῶσιν. Οὕτω ἐξκκολληθεὶ ἄδων, χειρονομῶν, ἀστεειόμηνος μὲ ἀνοικτὴν καρδίαν καὶ μόνον κλειῶν ταύτην, ὁσάκις ἠνόει ὅτι ἔβαιναν ἐλαφρυνομένη ἡ τσίτσα, ἦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ του εἶχεν ἀναρτήσαι.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοσχεδίου τμήματος ζαχαροπλαστείου, ἔξωθεν τοῦ σταθμοῦ, ἐφοδος γενικὴ γίνεται καὶ τὰ πάντα ἐκαρπάζονται μηδ' αὐτοῦ τοῦ ἐψημένου ἀμνοῦ μὲ ὅλον

τὸ ὑπέρογκον τῆς τιμῆς του. Καὶ πάλιν ἐκκινεῖ, καὶ σταθμὸς εἰς Πύργον γίνεται. Ἐνθουσιῶντα ἀξιότιμα μέλη, ἐν Πύργῳ τὴν προτερσίαν μεταβάνα, ἀναμένουσι τὴν ἀφιξίν· ἅμα ὡς δ' αὕτη ἐγένετο χαιρετῶσι τὸ πλῆθος μὲ τὸ «καλῶς ἦλθατε» καὶ ὁ μὲν κ. Π. Βογιατζῆς ραίνει τὰ πλήθη κατερχόμενα μὲ ἄνθη εὖσσημα καὶ μύρτα, ἐντὸς ὑπερμεγέθους κανίστρου φυλαττόμενα, ἀπὸ τῆς ἐσπέρας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτου ἐπιμελῶς συλλεγόμενα παρὰ τοῦ ἰδίου ἐκ τῶν ἀνθῶνων τοῦ Πύργου, ὁ δὲ κ. Ν. Ροδόπουλος προσφέρει πρὸς τὸν πρόεδρον ὠραισιτάτην ἀνθοθέσμην ἐνῶ ὁ κ. Σωτ. Δογάνης προσφωνεῖ τὸν Παναχαϊκόν. Ἀναχώρησις γίνεται, ἀφοῦ καὶ οἱ ὑποδεχόμενοι ἐν Πύργῳ ἀνωτέρω εὐγενεῖς νέοι ἀνῆλθον ἐπὶ τῆς ἀμαξοστοιχίας συνοδεύοντες τοὺς ἄλλους.

Η ΑΦΙΞΙΣ ΕΙΣ ΟΛΥΜΠΙΑ.

Μικρὸν καὶ, διὰ μέσου δασωδῶν λόφων καὶ καταφύτων κοιλάδων, φθάνει εἰς Ὀλύμπια. Νεκρὸς φοιτητῆς ὁ Νίκος Θεμιστοκλέους διὰ πατριωτικῆς καὶ ποιητικῆς προσλαλιᾶς προσφωνεῖ τὸν Σύλλογον. Ὡς διάφοροι ρύακες βλίνουσι πρὸς τὴν κοιτὴν ποταμοῦ, διάφορα ἀνθρώπινα ρεύματα εἰσβάλλουσι πρὸς τὴν πρὸς τὸ Μουσεῖον ἄγουσαν, ἥτις πληροῦται ἀνθρώπων μέχρι τοῦ ἄκρου, ἐκδιζόντων ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς. Φθάνουσι καὶ ὅλοι συνωστίζονται πρὸ τοῦ Ἐβριμοῦ, ἀποθρυμμάζοντες τὴν τέχνην τοῦ Πραξιτέλους. Ἐκεῖθεν ὡς ποταμὸς διακλαδούμενος ἐν τῇ ἀνακτῆσει τῆς ἐλευθερίας του, διαπλοῦται τὸ ἐξερχόμενον πλῆθος ἐκ τοῦ Μουσείου. Παρὰ τὰ ἐρείπια ἀναπτύσσει περιστοιχούμενος ὑπὸ πολλῶν ὁ κ. Κορύλλος τὸν τρόπον τῆς μεταφοράς καὶ ἀνα

επιβάσεως τῶν λιθίνων ὄγκων εἰς τὴν στέγην τῶν ναῶν, ὡς καὶ περὶ τῶν λοιπῶν εἰκοθομῶν ποιεῖται λόγον. Ἡ σκιά τοῦ θαλασσοκεποῦς Κρονίου προστατεύει τὸ πλῆθος, καταφυγὸν ἐκεῖ πρὸς γεῦμα, ὅπερ ἄρχεται διὰ μεγάλης ὀρέξεως, ἐνῶ τὸ ἄσμα ἀντηγεῖ ὡς ὕμνος πρὸς τὸν ἱερὸν τόπον.

Η ΕΠΙΛΑΝΘΟΣ

Ἡ ὄρα πλησιάζει, οἱ ἐπιβάται ἀνέρχονται ἢ μουσικῆ παικνίζει παρὰ τῆ κυματζούση σημαία καὶ ἐνθους ὁ κ. Π. Παπαδημητρίου δικηγόρος συγχάριρει τὸν Σύλλογον καὶ ἐκπράζει τὸ προχρονόν του, διότι ὁ τόπος ἐκεῖνος τῶν ἡμιθέων μεταβλήθη εἰς ἀγορὰν ὄνων καὶ ἵππων ἕνεκα τῆς ἀναισθησίας τῶν ἀρχῶν. Φθάνει εἰς Πύργον, καὶ ἀπαντεῖ ἀνέρχονται εἰς τὴν πόλιν διασχίσαντες κατὰ μῆκος, μετὰ τῆς σημαίας καὶ τῆς μουσικῆς. Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ὅλος ὁ πληθυσμὸς τοῦ Πύργου κατέρχεται πρὸ τοῦ σταθμοῦ παρατάσσεται κατὰ στιβάδας καὶ ἀποχαιρετᾷ διὰ τῶν πέλων ζητωκραυγῶν. Προχωρεῖ ὁ συρμὸς, διέρχεται τὴν Ἀμυλιάδα οἱ κάτοικοι ἀναμένοντες πρὸ τοῦ σταθμοῦ χαιρετῶσι διὰ χειρομάκτρων, τὴν Γαστούνην χαιρετᾷται ἀπὸ τῆς ἐπαύλειας Λάγγουρα; φθάνει εἰς Λεγχιναὶ καὶ σταθμὸν ποιεῖται. Ὁ χορὸς στήνεται. Μετὰ παρέλευσιν ὥρων φθάνει ἐνταῦθα.

Η ΑΦΙΕΙΣ ΕΙΣ ΠΑΤΡΑΣ

Διὰ τῆς κεντρικῆς ὁδοῦ καὶ πλατείας φθάνει εἰς Γυμναζ

στήριον. Λαός άπειρος ακολουθεϊ. Ο κ. Κερύλλος συγχαίρει τὰ μέλη δια τήν τηρηθεϊσαν τάξιν δια λογιδρίου, εϋχεταϊ ίνα και οι διάδοχοι αϋτου επαναλάβωσι τὸ επιόν τιήν εκδρομήν, διότι έχει συνάφειαν προς τὸν σκοπὸν τοῦ Παναχαϊκοῦ, και καταλήγει ζητωκραυγάζων ὑπέρ τοῦ Συλλόγου και τῆς πόλεως. Τὸ πλῆθος θαλίεται άπερχόμενον προς άνάπαυσιν, λίαν κεκοπιακός.

ΤΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ...

Οὐδέποτε τοιαύτη εκδρομή πολυπληθῆς μεγαλοπρεπῆς ἐγένετο μέχρι σήμερον. Τοῦτο οφείλεται εἰς τήν πρωσοβουλίαν τοῦ Παναχαϊκοῦ, ὅστις εἶναι ἄξιος ἐπαίνων και μίμησης.

Ἐν τῷ ἐπιτυχίῳ ἤρα ἄριστή και αἰ. εκτυπώσεις ἀλησμάνηται.

ΤΕΛΟΣ

БАНКА

БАНКА

